

༡། རིགས་ཁམས་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོའི་རྣམ་གཞག་པད་དཀར་དབྱེས་པའི་
མཚན་སྨིན་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ལྷ་བས་མི་ངོམས་དོ་རྗེའི་གཟུགས་སྐྱུར་མཚན་དཔེའི་གཡུ་རལ་རྣམ་པར་རྒྱས། །
རྟེན་བྱུང་བདེན་མེད་གཏམ་གྱི་ངོ་མོལ་རྟོག་པོ་མེད་ཀྱི་ལྷ་པ་འགེམས། །
སྤྱིད་ཞེའི་ཉེས་ཚོགས་གང་ལའང་མི་འཇིགས་བྱུང་དབང་གངས་སེང་དཀར་མོའི་ཞབས། །
རྣམ་དཀར་དད་པའི་ཀེ་ལ་ཤུ་རིར་བྱང་རྒྱུ་མ་ཐོབ་བར་དུ་བསྟེན། །

དེའི་གསུང་བཟུང་དང་རྒྱ་ཆེའི་ཚོས་ལུང་ཇ་རྩའི་བུ་མོའི་ལྷུང་ཆེན་པོ། །
སྐལ་བཟང་འགོ་བའི་ཡིད་ཀྱི་ཞིང་སར་འདྲེན་མཛད་རྒྱལ་སྐྱུའི་དབང་དང། །
རིགས་པའི་དབང་ཕུག་ཚོས་གྲགས་ཞབས་སོགས་འཕགས་ཡུལ་མཁས་པའི་ཞབས་ཀྱི་རྩལ། །
བདག་ཡིད་ཅེ་གཅིག་དད་པའི་ཞིང་སར་རྣམ་ཀུན་ཤེས་པ་སྐྱབ་ཕྱིར་མཚོད། །

འཕགས་ཡུལ་ལེགས་བཤད་ལོ་བུའི་མཛོད་ནས་མདོ་སྐྱེགས་གཞུང་ལུགས་ཡིད་བཞིན་ལོ། །
བསེལ་སྨྱོངས་སྟོ་འའི་སྐད་དུ་སྐྱུར་བྱེད་མར་རྗོག་ལ་སོགས་ལོ་པའ་དང། །
ལྷ་རིག་པའི་ཆེན་པོ་དཀར་སོགས་བོད་མཁས་སྤྱི་དང་ཡུལ་སྨྱོངས་འདིར། །
དྲིན་གྱི་དོ་མེད་བདུད་འཛོམས་དོ་རྗེ་རྗེས་འབྲང་བཅས་པས་དགོ་ལེགས་སྦྱོལ། །

གཞུང་བརྒྱུད་སྤྱི་དོན་རིན་ཆེན་གྲིང་གི་ལོ་རྒྱུད་རིགས། །

ལེགས་ཉེས་རྣམ་འབྲེད་རྒྱུ་མཐོང་བདག་འདྲས་ག་ལ་ལུས། །

འོན་ཀྱང་ཕ་རོལ་མངོན་སུམ་གཟིགས་པའི་དེད་དཔོན་ལས། །

ཡུན་རིང་ཉལ་ལྷལ་ཙམ་ཞིག་གྲོང་བར་སྤྱི་ནས་སྒྲོ། །

ཞེས་མཚོན་བཟོད་དང་བརྩམ་པར་དམ་བཅས་ནས། འདིར་རིགས་ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་
སྤྱི་དོན་རྣམ་བཞག་རྒྱལ་དང་དེའི་སྲིད་ཀྱི་གསུང་རབ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་འབྲུག་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་མི་ཕམ་པར་དཀར་པོ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པའི་གསུང་འབྲུམ་ལ་ཁྱུངས་བཏུགས་ནས་རེ་ཞིག་
རང་གྲོས་གང་འཛོན་ཞིག་གྲོང་བར་བྱ་བ་ལ། དེ་ལ་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྣ་བ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་རིགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བུན་མོང་དུ་བཞེད་ཀྱང་། རིགས་ཀྱི་དོན་ལ་བཞེད་རྒྱལ་སྣ་ཚོགས་སུ་
སྤང་བས། དེ་ལ་དངོས་སྣ་བ་གསུམ་གྱིས་འདོད་པའི་རིགས་དང་། དབྱུ་མ་པས་བཞེད་པའི་རིགས་
ཀྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། བྱེ་བྲག་སྣ་བ། མདོ་སྡེ་པ། སེམས་ཙམ་པའི་
ལུགས་གསུམ་ལས།

དང་པོ་བྱེ་བྲག་སྣ་བའི་ལུགས་ལ་རིགས་ཀྱི་དོ་བོ་ནི། རང་གི་འཕྲོ་བྱའི་དག་བཙམ་གྱི་གོ་འཕང་
འཕྲོ་བྱའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་སེམས་བྱང་མ་ཆགས་པ་ཞིག་ལ་བཞེད་དེ། མཚོན་ལས། མ་
ཆགས་འཕགས་རིགས་དེ་དག་ལས། ཞེས་དང་། ཚོས་མངོན་པ་མཚོན་གྱི་རང་འགྲུལ་ལས། འདོད་
ཆེན་རྒྱུ་བ་དང་ཚོག་ཤེས་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅི་ཞེ་ན། མ་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་སྣོས་ཏེ། འདི་
དག་ནི་མ་ཆགས་པའི་རང་བཞིན་དག་ཡིན་ལོ། །འཕགས་རིགས་མ་ཆགས་པ་ཞེས་བྱ་བར་སྤྱར་ཏེ།

འདི་དག་ལས་འཕགས་པ་རྣམས་སྐྱེ་བས་ན་འཕགས་པའི་རིགས་བཞི་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་མ་ཆགས་
པའི་རང་བཞིན་ནོ། །ཀྱན་གཟིགས་པར་དཀར་པོས་ཤེར་ཕྱིན་ལུང་ལ་འཇུག་པའི་སྒོར། ཉན་ཐོས་པ་
དག་གིས་ཐར་པའི་རིགས་མ་ཆགས་པའི་དགེ་བར་འདོད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་ཀྱི་
མཚན་གཞི་ནི། མདོ་ལས། ཚོས་གོས་ངན་ངོན་ཅམ་གྱིས་ཚོག་པ་འཕགས་པའི་རིགས། བསོད་
སྟོམས་ངན་ངོན་ཅམ་གྱིས་ཚོག་པ་འཕགས་པའི་རིགས། གནས་མལ་ངན་ངོན་ཅམ་གྱིས་ཚོག་པ་
འཕགས་པའི་རིགས། སྤོང་བ་དང་སྒོམ་པ་ལ་དགའ་བ་འཕགས་པའི་རིགས། ཞེས་གསུངས་པ་
རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་བཞི་ཆར་གྱི་ངོ་བོ་སེམས་བྱུང་མ་ཆགས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་རིག་པ་ཆེན་པོར་དཀར་
པོའི་ཞལ་སྒྲ་ནས། ཚོག་ཤེས་འདོད་རྒྱུ་གཉིས་མ་ཆགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། འདི་ལས་
འཕགས་པ་རྣམས་སྐྱེ་བས་འཕགས་པའི་རིགས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མདོ་སྟེ་པའི་ལྷགས་ལ་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། རང་གི་འཕྲོ་བ་བྱུང་གྱུར་པའི་དགའ་བཙམ་པའི་གོ་
འཕང་འཕྲོ་བ་རུང་གི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་ཞིག་
ལ་བཞེད་དེ། སྒོ་བ་དཔོན་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་གྱི་ཞལ་སྒྲ་ནས། མདོ་སྟེ་པ་དག་གི་རིགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
སེམས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་རུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང། རང་ལྷགས་ཀྱི་མཚན་ཆེན་
བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་ཀྱི་ཞལ་སྒྲ་ནས། མདོ་སྟེ་པའི་ལྷགས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཛོག་རྒྱ་ཡོད་དེ།
མདོ་སྟེ་པའི་ལྷགས་ཀྱི་དགའ་བཙམ་གྱི་གོ་འཕང་འཕྲོ་བ་རུང་གི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་སུ་གྱུར་
པའི་སེམས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་ལ། རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང། དབྱེ་བ། དབྱེ་བ་སོ་སོའི་རང་བཞིན།
རིགས་ཆད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལས་ལེན་རྒྱལ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། རང་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་དགའ་
བཙམ་པ་འཕྲོ་བ་རུང་གི་ཆ་ནས་གཙོ་བོར་བཞག་པའི་བག་ཉལ་རྒྱ་ཡོད་པའི་རྒྱག་པ་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཚན་

བོ་དེ་གི་སྐྱོ་བ་ལྟེ་། འབྲུང་སྐྱོ་ལྟེ་། སྐྱོ་མཆེད་དུ་གྱི་ལྷན་པར་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། མཁའ་ཆེན་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་ཀྱི་ཞལ་སྤྲོ་ནས། སེམས་ཚམ་པའི་ལུགས་ལ་དག་
 བཅོམ་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་རུང་གི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་སུ་གྱུར་པའི་དུག་པའི་ཡིད་ཀྱི་སྐྱོ་
 མཆེད་དེ་དེ་གི་སྐྱོ་མཆེད་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། རང་བཞིན་གནས་
 རིགས་དང་རྒྱས་གྱུར་གྱི་རིགས་གཉིས། གསུམ་པ་དབྱེ་བ་སོ་སོ་རང་བཞིན་ལ། རང་བཞིན་གནས་
 རིགས་ནི། དག་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་རུང་གི་ཆ་ནས་གཙོ་བོར་བཞག་པའི་བག་ཆགས་སུ་གྱུར་
 པའི་དུག་པའི་ཡིད་ཀྱི་སྐྱོ་མཆེད་དེ་འོ། །རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ནི། དག་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་འཐོབ་
 རུང་གི་ཆ་ནས་གཙོ་བོར་བཞག་པའི་དུག་པའི་ཡིད་ཀྱི་སྐྱོ་མཆེད་གང་ཞིག་ཐོས་བསམ་སོགས་གང་
 རུང་གིས་གསོས་ལྷན་པར་ཅན་བཏབ་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། འབྲུང་སྐྱོ་ལྟེ་། དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་
 པའི་རིགས་ནི་ཞེས་པ་ནས་སྐྱོ་མཆེད་དུ་གྱི་ལྷན་པར་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་
 བརྒྱད་དེ་འོངས་པ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན། ཞེས་དང་། དེ་ལ་
 ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་པའི་རིགས་ནི་སྟོན་དགེ་བའི་རྩ་བ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་
 པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་ན་ལུགས་འདི་ལ་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ཡིན་ན་རང་
 བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་པས་ལྷན་པར་ལྷན་པར་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་ན་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ཡིན་
 པས་མ་ལྷན་སྟེ་ཐོས་བསམ་སོགས་ཀྱིས་གསོས་མ་འདེབས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་བཞིན་
 གནས་རིགས་དེ་རྒྱས་འགྱུར་རིགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་གཉིས་ཀ་འདུས་བྱས་ཡིན་པར་ཁས་
 ལེན་པ་ཡིན་ཏེ་གཉིས་ཀ་ཡིད་ཀྱི་སྐྱོ་མཆེད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་དོ། །བཞི་པ་རིགས་ཆད་ཀྱི་སེམས་
 ཅན་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱུ་ལྟེ། སེམས་ཚམ་པས་རིགས་ཆད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ངེས་དོན་དུ་ཁས་ལེན་པ་
 ཡིན་ཏེ། དེས་དགེ་རྩ་ཆད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་དུས་ནམ་ཡང་འཚང་རྒྱ་བའི་སྐྱེལ་བ་མེད་པར་

1 ལྟེ་བསྟན། རོད་མི། དཔེ་གཞུགས་ཤོག་ ལ།
 2 ལྟེ་བསྟན། རོད་མི། དཔེ་གཞུགས་ཤོག་ ལ།

འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱི་ཞལ་སྒྲ་ནས། འཁོར་བའི་སྐྱོན་ལྡན་མས་མཐོང་ཡང་སྐྱོ་
 བ་ཅུང་ཟད་མེད། །སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་ཐོས་ཀྱང་དད་པ་ཅུང་ཟད་མེད། །ཁྲེལ་མེད་ངོ་ཚ་མེད་ཅིང་
 སྙིང་རྗེ་ཅུང་ཟད་མེད། །སྤྲིག་པ་ལྷག་པར་སྤྱོད་ལ་འགྱོད་པ་ཅུང་ཟད་མེད། །མེད་དུག་འཛོམས་ལ་
 སངས་རྒྱས་སྐལ་བ་མེད། །ཅེས་དང། ³མདོ་སྤེ་རྒྱན་གྱི་དབྱིག་འགྲེལ་ལས། གཏན་ཡོངས་སུ་ལྷ་
 ངན་ལས་མི་འདའ་བའི་ཚོས་ཅན་ནི་རྒྱ་དང་བྲལ་བ་སྟེ། གང་ལ་ཡོངས་སུ་ལྷ་ལྷ་ལས་འདའ་བའི་
 རིགས་ཉིད་མེད་པའོ། །ཞེས་དང། ⁴ཉན་ས་ལས། ཡོངས་སུ་ལྷ་ལྷ་ལས་མི་འདའ་བའི་ཚོས་ཅན་
 ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་ལྷ་ལྷ་ལས་འདའ་བའི་སྐལ་བ་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་
 འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་འོ། །དེས་ན་ལུགས་དེ་ལ་སེམས་ཅན་ཡིན་ན་རྒྱ་བདེ་བཞེགས་སྙིང་པོ་
 རྒྱུད་ལྡན་ཡིན་པས་བྱུང་བ་མེད་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་འོ། །དེ་ལྟར་དངོས་སྤྲོ་བ་གསུམ་གས་རིགས་
 དེ་འདུས་བྱས་སུ་འདོད་པ་ཡིན་འོ། །

གཉིས་པ་དབྱུ་མ་པས་བཞེད་པའི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང། བསྟན་
 བཅོས་ལས་བཤད་ཚུལ་དང། བཤད་བྱ་རིགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་
 བློ། འགྲིབ་པ་དང་འཕེལ་བ་མེད་པ་ཉིད་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། །ཤུ་རིའི་བྱ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་
 ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་བཞེགས་པའི་སྙིང་པོའི་ཚིག་སྒྲ་དུགས་སོ། །ཞེས་དང། ཉིང་ངེ་འཛིན་
 རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས། བདེ་བཞེགས་སྙིང་པོ་འགྲོ་ཀུན་ཡོངས་ལ་བྱུང། །ཅེས་སོགས་གངས་མེད་པ་
 གསུངས་སོ། །

³ ལྡོ་བསྟན། པོད་མི། དཔེ་གཟུགས་ཤོག་ ༡༣༧
⁴ ལྡོ་བསྟན། པོད་མི། དཔེ་གཟུགས་ཤོག་ ༣༡

གཉིས་པ་ནི། མངོན་རྟོགས་རྒྱལ་ལས། སྐྱབ་པ་ཡི་ནི་རྟེན་གྱུར་པ། །ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་
དང། །ཞེས་སོགས་དང། ཚོས་རྗེ་སྐྱམ་པོ་པས་ལམ་རིམ་དྲུགས་པོའི་ཐར་རྒྱལ་ལས། རིགས་ཆད་
རིགས་དང་མ་ངེས་རིགས། ཉན་ཐོས་རིགས་དང་རང་རྒྱལ་རིགས། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་
ཏེ། །ལྲུས་ནི་སངས་རྒྱས་རིགས་ཅན་བསྐྱུས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་བཤད་བྱ་རིགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ལ། རྣམ་བཞག་དངོས་བཤད་པ་དང། ཞར་
བྱུང་དོགས་གཙུག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ། དབྱེ་བ། དབྱེ་བ་སོ་སོའི་རང་བཞིན།
རིགས་ཁམས་དེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད། རིགས་ཆད་ཁས་མི་ལེན་པའི་རྒྱ་
མཚན་དང་ལྡེ་ལས། དང་པོ་ནི། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཚོས་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང། རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་གཉིས། ཡང་ན་
རིགས་ཆད་ཀྱི་རིགས་དང། མ་ངེས་པའི་རིགས་དང། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་དང། རང་རྒྱལ་གྱི་
རིགས་དང། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་བཅས་ལྟེན། །

གསུམ་པ་དབྱེ་བ་སོ་སོ་རང་བཞིན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལ་ཡང།
མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟངས་གི་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་
ཕྱེ་བའོ། །དེ་དང་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་དོན་གཅིག མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཞེས་སྒྲིམ་པ་
ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཅི་བྲལ་གྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དེ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟངས་གི་ཚོས་ཉིད་
མ་ཡིན་ཡང་དེར་འདུ་བར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་འོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། མཐོང་སྤང་གིས་མ་དག་པའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང། མཐོང་སྤང་གིས་
དག་ལ་སྒྲོམ་སྤང་གིས་མ་དག་པའི་དེ་དང། ཅི་བྲལ་གྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་བཅས་གསུམ་དུ་
ཡོད་དེ། རྒྱུད་སྒྲིམ་ལས། མ་དག་མ་དག་དག་པ་དང། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གོ་རིམ་

བཞིན། །སེམས་ཅན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དང། །དེ་བཞིན་བཤེགས་པ་ཞེས་བཟོད་དོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །

ཡང་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལ་དབྱེ་ན་ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང། དེ་མ་
ཡིན་པའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་གང་ཞིག་ཡིད་
གྱི་རྣམ་ཤེས་གྱི་རབ་དུ་ཕྱེ་བའི་ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་སྤྲོད་གི་ཚོས་ཉིད་དོ། །

ས་མཚམས་ལ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དུ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་སའི་
བར་དུ་ཡོད་ལ་འུགས་ལ་བསྟན་པ་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་གྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད་དོ། །

དེ་ལ་དབྱེ་ན་རྟོན་ཚོས་སྐྱབ་པ་བཅུ་གསུམ་གྱི་ཚོས་ཉིད་བཅུ་གསུམ་དུ་དབྱེ་ཡོད་དེ། མངོན་རྟོགས་
རྒྱན་ལས། རྟོགས་པ་ཡི་ནི་ཚོས་དུག་དང། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གནས་
རིགས་གང་ཞིག་སྤྲོད་གཞིའི་ཚོས་ཅན་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་
དོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་འགྲུར་གྱི་རིགས་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་གྱི་རབ་དུ་ཕྱེ་བའི་ཚོས་ཉིད་གང་
ཞིག་ཐོས་བསམ་སོགས་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་གསོས་བཏབ་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་རྗེ་དྲགས་པོས་ལམ་
རིམ་ཐར་རྒྱན་དུ། དེ་ལ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ནི། སངས་རྒྱས་གྱི་ཚོས་བསྐྱེད་པའི་ལུས་
པ། ཐོག་མ་མེད་པའི་ལུས་ཅན། ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་དེའོ། །ཡང་དག་པར་བསྐྱབ་པའི་རིགས་ནི།
སངས་རྒྱས་གྱི་ཚོས་བསྐྱེད་པའི་ལུས་པ་སྡོན་དག་གི་རྩ་བ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་ཐོབ་པ་
དེའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ནི། ལམ་མ་འུགས་ནས་སངས་རྒྱས་གྱི་
སའི་བར་དུ་ཡོད་ལ། རྒྱས་འགྲུར་གྱི་རིགས་ནི། ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་གྱི་སའི་བར་
དུ་ཡོད་པར་བཞེད་དེ། ཀུན་མཁུན་པར་དཀར་པོས་ཤེར་ཕྱིན་ལུང་ལ་འཇུག་པའི་སྣོ་ལས། དེས་ན་
ཉན་རང་དུ་ངེས་པའི་རིགས་ཀྱང་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། རྒྱས་པར་འགྲུར་བ་ནི་བྱང་ཚུབ་

སེམས་དཔའ་ཁོ་ན་དེ་ཡང་སྒྲིབ་བའི་ལམ་ནས་མཚམས་འཛིན་ཏེ། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་
ལས་བརྒྱུག་པའི་སྐབས་མི་སྲིད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གོང་མ་སྐྱབ་པའི་སྒྲོབས་རྒྱས་པས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སེམས་ཅན་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་རྒྱུད་ལྡན་ཡིན་པས་བྱབ་
བོ། །

བཞི་པ་རིགས་ཁམས་དེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ནི། སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་འཕྲོ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དེ་
བཞིན་ཉིད་ལ་སྣང་ཚུལ་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་ཀྱང་གནས་ཚུལ་ལ་དབྱེར་མེད་པས་དང་། ཅི་མ་གྲོ་བྱར་བ་
སྤང་རུང་དུ་གྱུབ་ཅིང་། ཡོན་ཏན་ཡེ་ལྡན་གྱི་ཚོས་སྐྱེ་ཀུན་ལ་བྱུང་མེད་པར་ཡོད་པར་གྱུབ་པས་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཡོད་པའི་དོན་གསུམ་དང་ལྡན་པ་འདིས་སྐྱབ་པ་
ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་སྐྱེ་མ་ལས། རྗེས་སངས་སྐྱེ་བའི་འཕྲོ་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དབྱེ་མེད་ཕྱིར་
དང་། རིགས་ཡོད་ཕྱིར་ན་སེམས་ཅན་ཀུན། །རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་སྤིང་པོ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་རོ། །

ལྷ་པ་ནི། ལྷགས་འདིར་རིགས་ཆད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ངེས་དོན་དུ་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། འདིར་མཐར་ཐུག་
ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྱུབ་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་སོགས་ལས་རིགས་ཆད་ཀྱི་སེམས་
ཅན་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་དོན་ནི། ཚོས་རྗེ་དྲགས་པོས་ལམ་རིམ་ཐར་རྒྱན་ལས། ལར་
རྟགས་དེ་དག་དང་ལྡན་པ་རིགས་ཆད་དུ་གསུངས་པ་དེ་ཡང་། འཁོར་བར་ཡུན་རིང་དུ་འཁོར་བ་ལ་
དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། གཏན་ནས་བྱང་ཆུབ་མི་ཐོབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འབད་པ་བྱས་ན་དེས་ཀྱང་བྱང་
ཆུབ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་རིགས་སམ་ཚོས་དབྱིངས་དེ་ལ་ངོ་བོའི་སྒོ་
ནས་དབྱེར་མི་རུས་ཀྱང་རྟེན་ཚོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རིགས་ཆད་ཀྱི་རིགས་སོགས་ལྷར་བཞག་པ་ཡིན་ལ། དེ་

ལ་རིགས་ཆད་ཀྱི་མིང་ཅན་གྱི་རིགས་ནི་མཚམས་མེད་པ་སོགས་བྱས་ནས་འཁོར་བ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་
འགོར་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལ་གོ་དགོས་པ་དང་། མ་ངེས་པའི་རིགས་
ནི་ཉན་རང་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐེག་པ་གང་དུ་འང་མ་ལུགས་པའི་གང་ཟག་རྒྱུད་ཀྱི་རང་བཞིན་གནས་
རིགས་ལ་གོ་དགོས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་
དང་། རང་རྒྱལ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཀྱང་རང་རྒྱལ་ཐེག་ཆེན་ལམ་ལུགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་
རང་བཞིན་གནས་རིགས་དེ་ལ་གོ་དགོས་པ་ཡིན་ནམ་སྟེ་མ་མོ། །

གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་དོགས་གཙོད་མདོར་མཚོན་པ་ཙམ་བཤད་པ་ནི། བདེ་བཤེགས་སླིང་པོ་དེ་ངོ་བོ་
སློང་ཉིད་ཡིན་ན་ནམ་ཀུན་མཚོག་ལྡན་གྱི་སློང་ཉིད་དང་། སློང་ཉིད་མེད་དགག་གང་ཡིན་སྟེ་
ན། བདེ་བཤེགས་སླིང་པོ་ཡིན་ན་ནམ་ཀུན་མཚོག་ལྡན་གྱི་སློང་ཉིད་ཡིན་དགོས་ཏེ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པ་
སློང་ཉིད་མེད་དགག་ལ་བཞག་ན་ཉན་རང་དག་གིས་ཀྱང་བདེ་བཤེགས་སླིང་པོ་མཐོང་བའི་མིག་དང་
ལྡན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་འདོད་ན་རྒྱུད་སྒྲིམ་ལས། ཚོས་ལ་ཁོང་ལྷོ་བདག་ལྟ་དང་། འཁོར་བའི་
སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་འཇིགས་དང་། སེམས་ཅན་དོན་ལ་སློབ་མེད་ཉིད། འདོད་ཆེན་མུ་སྟེགས་ཉན་
ཐོས་དང་། རང་བྱུང་ནམས་ཀྱི་སྐྱིབ་ནམ་བཞི། ཞེས་མུ་སྟེགས་བྱེད་དང་ཉན་རང་ནམས་སླིང་པོ་དེ་
མཐོང་བ་ལ་སྐྱིབ་བྱེད་དང་བཅས་པས་དེ་མ་མཐོང་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་
ཆེན་པོ་པདྨ་དཀར་པོས་ཤེར་འགྲེལ་བྱམས་པའི་ཞལ་ལུང་དུ། སླིང་པོ་དེ་མཐོང་བ་ལ་གང་ཟག་བཞི་
ནི་མིག་དང་མི་ལྡན་ཏེ། སོ་སྐྱེ་ཉན་རང་ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་བལྟགས་པའོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་
འགལ་ལོ། སློང་ཉིད་མེད་དགག་ཙམ་ཞིག་ཉན་རང་དག་གིས་ཀྱང་རྟོགས་པར་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་འདིས་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་སྐྱ་ནས་དབྱུ་མ་གཞུང་གསུམ་གསལ་བྱེད་དུ།
ཉན་མོངས་པ་སློང་བ་ནི་སློང་པ་ཉིད་མཐོང་བ་ལས་ཡིན་གྱི་དེ་ཙམ་ནི་ཉན་རང་ལ་ཡང་ཡོད་ལ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེང་དུས་གངས་ཅན་སྤྱོདས་སུ་མཁས་པའི་སྟན་པ་དབྱར་རྩེ་རྩེས་སུ་བསྟེགས་

ཕ་དཀར་བརྒྱད་མཁུ་ཆེན་བཀྲ་ཤིས་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་ཀྱི་ཞལ་སྤྲོས་ཀྱི་འགྲུབ་མཐའ་མི་ཤིག་
 རྗེ་རྗེ་གོ་ ཆར། བ་སྟོད་དུ་ཚོས་སྐྱེ་དང་ནམ་གངས་སུ་སོང་བའི་སྟོང་ཉིད་ནི་བ་སྟོད་དུ་ནམ་གུན་
 མཚོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་ཉིད་དེའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཚོས་སྐྱེ་སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་
 རྩབ་ཅེས་པའི་ཚོས་སྐྱེ་དེ་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་བཟླས་ཕྱེ་བའི་ཚོས་སྐྱེ་དེ་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་སེམས་ཅན་
 འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། མིན་ན་སྐབས་འདྲིའི་ཚོས་སྐྱེ་ཞེས་པའི་དོན་དེ་གང་ལ་
 གོ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེ་ན། སྐབས་འདྲིའི་ཚོས་སྐྱེ་དེ་ཚོས་ཅན། སྐྱེ་གསུམ་བཟླས་ཕྱེ་བའི་ཚོས་སྐྱེ་མ་ཡིན་ཏེ།
 སྐྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་མ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་ཕྱིར། རྩབ་སྟེ་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་བཟླས་ཕྱེ་
 བའི་ཚོས་སྐྱེ་ཡིན་ན་སྐྱིབ་པ་གུན་ཟད་དང་ཡོན་ཏན་གུན་ལྡན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 འཕགས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མི་བཟླ་སྟེ། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་འོ། །ཞེས་དང་། ཚོས་རྗེ་དྲགས་པོའི་ཞལ་སྤྲོས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་སངས་
 རྒྱས་དངོས་ཡིན་ལ། ཞེས་དང་། གུན་མཁུ་ཆེན་པོས་བྱམས་པའི་ཞལ་ལྷུང་དུ། སྐྱིབ་གཉིས་བག་
 ཆགས་དང་བཅས་པ་ལས་ཐར་པ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེའི་སྐབས་ཀྱི་
 སེམས་ཅན་ལ་རྩབ་ཅེས་པའི་ཚོས་སྐྱེ་དེ་སྟོང་གཞིའི་ཚོས་ཅན་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པའི་སྟངས་ཀྱི་སྟོང་པའི་
 མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བཟལ་བའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ལ་གོ་དགོས་ལ་དེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྩབ་
 པར་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོས་རྗེ་དྲགས་པོས་ལམ་རིམ་ཐར་རྒྱན་དུ། ཚོས་སྐྱེ་སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་
 ཅན་གུན་ལ་རྩབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་ཚོས་ཉིད་དེ་ལ་ཚོས་སྐྱེ་ཞེས་
 པའི་བ་སྟོད་སྐྱེ་བའི་མདོའི་ལུང་ནི། འཕགས་པ་དཀོན་མཚོག་བཙེགས་པའི་མདོ་ལས། ཞི་
 བའི་སྟོ་གོས་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ནི་གཟུགས་སུ་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་དུ་ཞུགས་པའོ། །ཞི་
 བའི་སྟོ་གོས་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་ཡང་སེམས་ཅན་དུ་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་དུ་རབ་ཏུ་

5 ལྟེ་བཀའ། པོད་ཀཱ། དཔེ་གཟུགས་ཤོག་ ༥༥༧
 6 ལྟེ་བསྟན། པོད་ཀཱ། དཔེ་གཟུགས་ཤོག་ ༡༢༧

ལྷགས་པའོ། །ཞེས་དང། རྒྱུད་སྒྲུབ་འགྲུལ་ལྷན་པའི་ལྷན་པ་ལས། རི་སྐད་དུ། བཙམ་ལྷན་
འདས་ཀྱིས་ལྷ་འཁོར་གྱི་སྐྱེ་དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱབས་བྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པས་གཏུམས་པས།
འཁོར་བའི་རྒྱུན་གྱིས་བྱེད་པ། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པའི་འཁོར་བའི་འགོ་བར་འཆི་བ་དང། རྐྱེ་བ་
དག་ཏུ་འཁོར་བ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་ཀ་བ་དང་བུམ་པ་སོགས་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲེང་གི་ཚོས་ཉིད་རྣམས་ཀྱང་ཚོས་སྐྱེ་
ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་རྣམས་སྐྱེ་གསུམ་གྱིས་བཟུངས་ཕྱེ་བའི་ཚོས་སྐྱེ་མ་ཡིན་ཀྱང། ཚོས་སྐྱེ་ཡིན་ཏེ།
སྐྱོས་མཚན་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའི་རྣམ་ཀུན་མཚོག་ལྷན་གྱི་སྤྲེང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྱབ་པ་
ཡོད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱོས་བྲལ་གྱི་ཚོས་ཉིད་དེ་དང་ཚོས་སྐྱེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་རྒྱལ་བ་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་གཟིགས་མི་ཡམ་པ་སྐྱེ་དཀར་པོས་ཞལ་སྤྲོ་ནས། སྤྲོང་
པ་དང་ཚོས་སྐྱེ་གཅིག་པ་དེ་སྤྲེང་རང་བཟོ་ཡིན་ཞེས་འདྲི་བ་ལ་འདི་ནི་ལྷ་ཀྱུ་བྱབ་པའི་རང་བཟོ་སྟེ།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་དབང་རྗེ་ཀུན་དགའ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཞལ་སྤྲོ་ནས། རྣམ་རྟོག་རང་
བཞིན་ཤེས་ཅན་ལ། །གང་ཤར་འདི་ཚོས་སྐྱེ་ལོ་ལོ། །ཞེས་རྣམ་རྟོག་གམ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཚོས་སྐྱེ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་ཚོས་སྐྱེ་ཞེས་པའི་མཚན་སྟན་པོ་ཅན་དེས་ས་རྩོ་སོགས་ལའང་ལྱབ་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་
ལའང་རིགས་ཁམས་དེ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་ན། ས་རྩོ་སོགས་རིགས་དེ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་
དེ་མེད་དེ། རིགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྲུལ་བའི་སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་འབྱུང་བའི་སྐྱིབ་གཉིས་ཟད་པར་
སྤངས་ནས་ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་ལ་མ་འབྲུལ་བའི་སྐྱོ་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱ་སྐྱོན་མེད་ལ་འཇོག་
དགོས་ན། དེ་སེམས་མ་ཡིན་པ་ས་རྩོ་སོགས་བཅའ་པོ་ལ་ལམ་སྐྱབ་པ་མེད་པས་ཐ་སྐྱད་དུ་དེ་བཞིན་
ཉིད་དུ་དབྱེར་མེད་ནའང་དེ་ལ་རིགས་ཡོད་པར་འཇོག་མི་དགོས་སོ། །

འོ་ན་རྣམ་རྟོག་ཚོས་སྐྱེ་ཞེས་པའི་སྐྱབས་སུ་ རྣམ་རྟོག་དེ་གང་ལ་ཟེར། དེའི་རང་བཞིན་ཚོས་སྐྱེ་ཡིན་
 པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། སྤྱི་རྣམ་རྟོག་ལ་སྐྱེ་དོན་འབྲེས་རུང་དུ་ཞེན་པའི་རྣམ་རྟོག་དང་། རྟོག་དམྱེད་
 གཉིས་ཀྱི་ལྷན་ཕྱེ་བའི་རྟོག་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྟོག་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བྱས་
 པ་སོགས་ཡོད་པ་ལས། འདིར་ཐ་མ་ལ་རྣམ་རྟོག་ཏུ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། **‘ཀུན་གཟིགས་པ་སྐྱེ་དཀར་**
པོས་ཀློན་ཀ་གཞོམ་པའི་གཏམ་ལས། འདིར་རྣམ་རྟོག་ཅེས་པ་ཡང་། རྟོག་གོ་བས་བཞག་པས་སྐྱེ་
 དོན་འབྲེས་རུང་བ་ཁོ་ན་ལ་མི་ཟེར་ཏེ། རྟོག་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཞེས་
 པའི་དབང་ལས་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་
 ཚོས་སམ་རྣམ་རྟོག་དེ་ཚོས་སྐྱེ་ཡིན་ཚུལ་ནི། ཀུན་མཁུན་ཆེན་པོ་པ་སྐྱེ་དཀར་པོས་ལུང་རིགས་གཉི་
 གས་རྣམ་རྟོག་ཚོས་སྐྱེ་སྐྱབ་པར་མཛད་དེ། **མློན་ཀ་གཞོམ་པའི་གཏམ་ལས།** རྣམ་རྟོག་ཚོས་སྐྱེ་
 ཞེས་བྱ་བ་འདི། ལུང་གིས་མི་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཅུ་རྒྱུད་བརྟག་པ་གཉིས་པ་ལས། རྣམ་དག་ཡེ་
 ་ཤེས་གཟུགས་ཅན་དང་། །འཁོར་བ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས། །ལྱུང་པར་རུང་བཅད་ཡོད་མ་
 ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་ཡི་གས་མི་དུབ་ན་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པོ། **རིགས་པས་སྐབ་སྟེ།** ཤེས་
 བྱའི་དངོས་པོ་རེ་རེའི་སྟེང་དུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་གཟིགས་པ་ཞིག་དང་། འཕགས་པ་
 སྟོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་མཐོང་བ་ཞིག་དང་། སོ་སོ་སྟེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱིན་ཅི་
 འོག་ཏུ་མཐོང་བའི་ཚུལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱུད་སྤྱོད་ལས། སོ་སོའི་སྟེ་བོ་ཕྱིན་ཅི་འོག་ །བདེན་པ་མཐོང་བ་
 བརྗོད་པ་སྟེ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཇི་ལྟར་བཞིན། །ཞེས་སོ། །དང་པོ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ།
 གཉིས་པ་ནི་རྣམ་གངས་ཀྱི་བདེན་པ་སྟེ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ །གསུམ་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་
 ཡང་དག་པའི་ལྟར་དང་འོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་སོ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཇི་
 ལྟར་གཟིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དག་པར་རབ་འབྱམས་ཞེས་པའི་མིང་སྟོན་པོ་

7 འབྲུག་སྐྱེད་པ་ཐང་གྲུ་ཚང་དཔར་མ། བོད་ཚི། དེབ་གཟུགས་ཤོག་ ༣༠༥།
 8 འབྲུག་སྐྱེད་པ་ཐང་གྲུ་ཚང་དཔར་མ། བོད་ཚི། དེབ་གཟུགས་ཤོག་ ༣༠༦།

དེའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང། རྗེ་གྲུབ་དབང་ཀུན་དགའ་མི་འགྱུར་གྱིས་མཛད་པའི་ངེས་དོན་
ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འགྲོལ་ལས་བརྒྱུ་མས་པའི་དྲི་ཚིག་ཀུན་མོངས་རང་སློབ་ཚིག་བྱེད་ལས། དེའི་ཕྱིར་
འཁོར་བ་པས་བལྟས་ན་རྣམ་རྟོག་ །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཟིགས་ན་ཚོས་སྐྱུ། དེ་གཉིས་བསྐྱེད་མས་ཏེ་
རྣམ་རྟོག་ཚོས་སྐྱུ་ཞེས་མིང་སྟོན་པོ་དེ་ལྟ་བུ་བཏགས་པར་འདུག་པ་འདི་ཉིད་ཕལ་ཆེར་གྱི་སློབ་རྒྱུད་
པར་དགའ་ན་ཡང། རྒྱུད་བཏགས་གཉིས་ལས། རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་གཟུགས་ཅན་དང། །འཁོར་བ་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས། །བྱུང་པར་བྱུང་བཅད་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

འོ་ན་ཀུན་རྫོང་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་སྐྱུར་གཟིགས་ན་ཚོས་ཅན་ཀུན་རྫོང་མི་གཟིགས་སམ་ཞེ་ན།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཀུན་རྫོང་མི་གཟིགས་པར་བཞེད་དེ། ཀུན་རྫོང་སྣང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་སྐྱིབ་པ་མཐའ་དག་
བཅད་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་རང་ངོ་ལ་ཀུན་རྫོང་མི་སྣང་ཞིང། གཏུལ་བྱའི་གཞན་ངོ་ལ་སྟོས་ནས་ཀུན་
རྫོང་གཟིགས་ཞེས་ཀུན་མཁྱེན་འདིས་འདི་ལྟར་བཞེད་དེ། གྲུག་ཀ་གཞོམ་པའི་གཏམ་ལས། བདག་
སྟོས་པར་གཞལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །ཀུན་རྫོང་མཁྱེན་བཟོ་སངས་རྒྱས་རང་ངོས་
ནས། །ཀུན་རྫོང་ཅི་ཡང་མ་གཟིགས་བདག་འདོད་ལ། །ཁས་སྤངས་འགལ་བའི་སྐྱོན་དེ་ག་ལ་
འོང། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

རྣམ་ཀུན་མཚོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ན་བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོ་ཡིན་དགོས་སམ་སྟུམ་ན། དེ་ཡང་མི་
དགོས་ཏེ་གཟུགས་དང་སྐྱེ་སོགས་སོགས་ཀྱི་སྟེང་གི་ཚོས་ཉིད་དེ་སྟོས་མཚན་ཀུན་ལས་འདས་པའི་
རྣམ་ཀུན་མཚོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཡང་རིགས་ཁམས་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེ་གཤེགས་སྟིང་
པོ་ལ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་སྟེང་གི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་ས་ལས།
དེ་ལ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ནི་སྐྱེ་མཛད་དུག་གི་བྱུང་པར་གང་ཡིན་པ་སྟེ། །ཞེས་དང།
རང་ལུགས་མཁན་ཆེན་བཀྲ་ཤིས་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས། བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོ་དེ་དུག་

པའི་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་སྤྲེང་གི་ཚོས་
ཉིད་དེ་ལ་འཛོག་རིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བདེ་གཤེགས་སྤྲིང་པོ་ཡིན་ན་ངི་བཅས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཀུན་མཁུན་ཆེན་པོས་
བྱམས་པའི་ཞལ་ལུང་དུ་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ངི་བཅས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་བཤད་འདུག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
དེ་མི་དགོས་ཏེ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལ་མཐོང་སྤང་གིས་དག་པའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་
སོགས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བའི་དང་པོ་གཉིས་ལ་དགོངས་ཤིང་། ཐ་མ་དེ་ལ་ངི་བཅས་ཀྱི་བདེ་གཤེགས་
སྤྲིང་པོ་མ་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། ངི་བྲལ་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་བདེ་གཤེགས་སྤྲིང་པོ་ཞེས་པའི་ཐ་
སྤྲེང་གིས་བསྟན་པའི་ལུང་ཡང་། རྒྱུད་སྒྲུབ་ཐོགས་འགྲེལ་དུ་མདོ་བྲངས་པ་ལས། ཇི་སྐད་དུ། ལྷ་རི་
བྱ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱབས་ཐམས་ཅད་ལས་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བ། སྐྱུག་བསྐྱེད་ཐམས་
ཅད་ལས་འདས་པ། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་ངི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ། དག་པ། རྣམ་པར་དག་
པ། མཚོག་ཏུ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཚོས་ཉིད་ལ་གནས་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཟོ་བར་བྱ་
བའི་ས་ལ་བཞུགས་པ། ཤེས་བྱའི་ས་ཐམས་ཅད་ལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐྱེས་བུའི་མཐུ་ཐོབ་པ་སྐྱིབ་
པ་མེད་པའི་ཚོས་ཅན། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་རྒྱུག་གི་སྟོབས་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཐོབ་པ་ནི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་དབྱེ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་
དང་། ལྷུམ་གསུམ་གཞོན་འཛོམས་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲིང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་དེ་བཞིན་
ཉིད་དེ་ལ་ཡང་གནས་སྐབས་གསུམ་སྟེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་ས་ལ་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་དང་། བྱང་
རྒྱུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལ་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་ལ་
དག་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

༡ ལྷུ་བསྐྱེད། པོད་ལ། དཔེ་གཟུགས་ཤོག་ ༥༡།

རྒྱལ་འགྲུང་གི་རིགས་དེ་འདུས་བྱས་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་ས་ལས། སྲོན་དགེ་བའི་རྩ་བ་གོམས་པར་
བྱས་པ་ལས་ཐོབ་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། དེ་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བས་གསོས་ལྷན་
པར་ཅན་འདེབས་པ་ལ་དགོངས་སྐྱེས་སྟེ་དེ་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེ་ལྟར་ཡང་ཚོས་རྗེ་ཀམ་པ་སྐྱེ་བྱེད་བརྒྱུད་པས་ཡར་ཕྱིན་ཏེ་ཀར། རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་
ནི། སྤི་མ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་ལ། དེའི་སྤི་མ་ཐམས་ཅད་རིམ་གྱིས་བཟད་པའི་ཆ
དེ་ལ་རྒྱལ་འགྲུང་གི་རིགས་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང། མཁན་ཆེན་བསྟན་པ་རབ་
རྒྱལ་གྱིས་ཡར་ཕྱིན་ཏེ་ཀར། རྒྱལ་འགྲུང་གི་རིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཛོག་རྒྱུ་ཡོད་དེ། ཐོས་བསམ་
སོགས་ཀྱིས་གསོས་ལྷན་པར་ཅན་བཟབ་པའི་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་
ནས། རྒྱལ་འགྲུང་གི་རིགས་ཡིན་ན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་པས་ལྷན་ལྷན་ཀྱང། རང་བཞིན་
གནས་རིགས་ཡིན་རྒྱལ་འགྲུང་གི་རིགས་ཡིན་པས་མ་ལྷན་སྟེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་

མོ། །

ཤིས་བརྗོད།

ནམ་འབྲེན་ཕུགས་བསྐྱེད་འཇིག་རྟེན་མེས་པོའི་རལ་པའི་ཉོག་ཏུ་རྟག་བཅིངས་པའི། །

ཟབ་རྒྱལ་ཚོས་ཚུལ་ཇ་རྩའི་བུ་མོ་ནམ་པར་རྒྱལ་པའི་འཇུམ་པའི་རྒྱན། །

ལྷ་བདོའི་འགོ་ཁམས་ན་གའི་གོང་དུ་དལ་གྱིས་འབབས་པས་སྤྱིང་པོའི་ཁམས། །

རང་བཞིན་འོད་གསལ་རིན་ཆེན་འདག་བྱེད་བྱབ་བསྟན་སྲིད་མཐར་གནས་གྱུར་ཅིག །

བྱབ་བསྟན་ཚོས་ཕུང་བརྒྱུད་མི་བཞི་སྟོང་ནད་སེལ་སྐྱེན་གྱི་ཕུལ་བྱུང་བ། །

དུག་ལྗེ་ནད་ཀྱིས་ཡུན་རིང་མནར་བའི་ཉམ་ཐག་འགོ་ལ་སྟེར་མཛད་པའི། །
མ་ལུས་འགོ་བའི་སྤྲོན་པའི་རྒྱལ་པོ་དག་བཙུག་གནས་བརྟན་མཚོག་རྣམས་ཀྱི། །
ཐུགས་བསྐྱེད་བསྟན་པ་འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདིར་བསྐྱལ་བརྒྱའི་བར་དུ་བརྟན་གྱུར་ཅིག །

མོས་བསམ་དབང་པོ་ཐ་དད་གྱུར་པའི་འགོ་ཁམས་འཛིན་མའི་ཁྱོན་ཀུན་ཏུ། །
རྣམ་བཞི་གྲུབ་མཐའི་ལྟ་བའི་ཚུ་གྲུང་སྣ་ཚོགས་ཐབས་ཀྱིས་ལེགས་ངངས་ཤིང་། །
ངས་ལེགས་ཐར་པའི་ས་བོན་འདེབས་མཛད་སྤྱོད་ལྷ་སྤྱོད་ཞབས་དང་ཐོགས་མེད་ཀྱི། །
ཟབ་མོ་ལྟ་དང་རྒྱ་ཆེན་སྟོད་པའི་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་གནས་གྱུར་ཅིག །

དོ་རྗེ་འཆང་དབང་མར་མེ་དྲགས་གསུམ་གྱི། །
ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་གཏེར་ལྷུང་ལམ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ། །
གཅེས་འཛིན་མཉམ་མེད་བཀའ་བརྒྱུད་རིན་པོ་ཆེའི། །
བསྟན་པ་ཡུལ་གྱུ་ཀུན་ཏུ་བྱུང་གྱུར་ཅིག །

ལྷ་བརྒྱའི་རལ་པའི་ཉོག་ཏུ་རབ་འཆང་བའི། །
སྤྱིང་རྗེའི་རང་གཟུགས་ཕྱག་ན་པརྗེའི་འཕུལ། །
འབྲུག་པའི་གདུང་འཛིན་བདུད་འཛོམས་དོ་རྗེ་ཡི། །

ལུགས་གཉིས་བསྟན་པ་སྨྲས་འདིར་བརྟན་གྱུར་ཅིག །

རྒྱལ་བའི་གཞུང་ལུགས་སྨྲས་སང་ནམ་མཁའི་མཐའ། །

ནམ་དཔྱོད་གཤོག་རྩལ་ཞན་པའི་འཛོལ་མོ་ཡིས། །

གཙོད་པར་བྱས་དཔེ་ཤེས་བྱར་མི་སྲིད་པས། །

རང་ལྗོངས་གང་མཆིས་ཁྱེད་ཀྱིས་བཟོད་པར་འོས། །